

spune să nu se mai svicoléscă, oi să-și plece capul dinaintea ideii de stat maghiar. — Foile opoziționale unguresci însă nu prea sunt mulțumite cu răspunsurile Majestății Sale. Ele ar fi dorit, ca Majestatea Sa să nu condamne nici printr'un cuvânt sălbătécile dela Oradea-mare, ci să condamne numai pe „agitatorii valahi”. In alte privințe însă sunt învoite și foile unguresci din opozițiune cu răspunsurile Majestății Sale, deoarece cuvintele monarhului privitoare la buna înțelegere între naționalități, ele le esplică așa, că Românii trebuie de „muszaj” să trăescă în bună înțelegere cu Ungurii și să înghită toate găluscile, ce le primesc dela ei fără a mai căuta nimic. Asta apoi este adevăratul „testvériség”, cu care vrău să ne ospeteze „frații” noștri Vunguri, — păpași-ar opețul!

Intre Ungurii din Beiuș se lărise Sâmbăta trecută faima, că „vinu Moșii!” (Jönnek a Moczok). Să fi vădută spaimă. Ungurii din Beiușiu, Târcaia și Fineșu nu mai închisera ochii trei nopți de-arëndu. Femeile își lasară covețile cu aluatul și o luară la sănătoasă cu bărbați cu tot. Solgăbiru din Beiușu, Beliozey Sándor, a telegrafat numai decât după 250 de cătane, cari cu trenul accelerat au și sosit numai decât la Beiuș; au fost aduși apoi toți gendarmii din împregiurimea Beiușului, cari cutierau stradele și străjuiau la porțile Ungurilor, pentru ca nu cumva să-și răpescă spiritele necurate. Nu se știe cine va fi fost mișelul care a născocit scirea despre „venirea Moșilor”, destul de voinicosii „patrioți” dela Beiuș o băgară pe mâncă. Sufletul lor necurat îi muștră și-i face, sormanii, să se sparie și de umbră. In loc de a-și ascunde nasul de atâta prostia ungurescă, foile maghiare se folosesc de ocaziune pentru a-și vrsa și din acest incident cătranul asupra Românilor. Ca din gura șerpului strigă cu totele împreună, ca să vină guvernul să ia măsurile aspre în contra Românilor, căci altminterlea sunt perduti. Pote că întreaga născocire a fost anume pusă la cale cu scopul acela mișelăscu, ca să le facă Românilor Beiușeni nouă greutate. Foile unguresci, ce ne sosesc astăzi, spun, că Ungurii din Beiuș și din satele vecine încă nici astăzi nu și-au venit în ori. In Fineșu, dice „Egyetértés”, „popii Valahi mereu intră și est dela preotul gr. cat. Antoniu Paladi; advocații Vasile Ignat și Paul Papp chiar și în timp de noapte (auți minune! — Red.) au mers la Fineșu”. Aceeși babă ungurescă, adică „Egyetértés”, mai spune, că locul de intrunire al Valahilor era casa română din Beiușu, casa parohială gr. cat. din Beiuș și cea din Vașcău. Lăsam însă aceste prostii unguresci la o parte. Destul că armata se află și astăzi

la Beiuș, fiind încuierată chiar în internatul „Pavelianu”, pe care l-au ocupat cu de-a sila. Pe lângă toate acestea, Ungurii ține încă și acum. De sigur, conștiința lor necurată îi muștră pentru peccatele și mișelile fraților lor dela Oradea, Turda și alte părți, Dumnezeu nu bate pe om cu băta!

Francesii fac mari pregătiri pentru primirea escadrei (fotei) rusești la Toulon, care se va întâmpla în luna viitoare. Din incidentul acesta Francesii voiesc cu tot prețul să arate prietenia lor cu marea împărăția a Rușilor, și prin acesta să vire un spin în ochii triplei alianțe. Mai susperați sunt din cauza acestei manifestațiuni franco-ruse Nemții din marea Germania. Marea foia nemțescă „Gazeta de Colonia” dice, că alianța întreită va răspunde la visita escadrei rusești în Toulon, cu aceea, că va primi pe Suedia în legăturile ei de alianță. Se așteaptă cu mare încordare întâmplările dela Toulon. Toți ochii bărbaților politici sunt îndreptați spre Franța și se crede, că într'un apropiat viitor se voru da pe față cu totă puterea dușmăniile dintre Franța și Rusia de-o parte, și tripla alianță de alta parte.

Stare de asediu în Praga.

In Praga, capitala Bohemiei, se petrec lucruri, cari au alarmat opinia publică din întreaga monarchia austro-ungară. Pe neașteptate guvernul austriac din Viena a introdus în totă forma așa numita stare de asediu, printr'un ordin, care poartă data de 12 Septembrie. In urma acesta s'au suspendat pe un timp de un an dispozițiunile articulelor 12 și 13 ai Constituției, cari vorbesc despre dreptul de intrunire și despre libertatea cuvântului și a pressei.

Aceste măsuri aspre au fost provocate, dice-se, de nemulțămirea, ce totu mai mult s'a dat pe față în timpul din urmă în sinul poporului boem față cu șovăirile guvernului din Viena pentru a mulțumi dreptele cereri ale Cehilor. Se știe, că în urma acestei adrenci nemulțămiri, masele iritate ale populațiunii cehe, au demonstrat cu ocaziunea zilei născocirii Majestății Sale, și demonstrațiunile acestea au produs neliniște și sânge rău la cei din Viena, așa încât măsurile aspre din urmă se datorăsc numai acestor demonstrațiuni. Mai departe, pe ziua de 12 Septembrie, care este aniversarea publicării re-scriptului preînalt din 1871, în care Cehilor li-se promitea încoronarea monarhului, ca rege al Bohemiei, partida așa numită Cehi tineri hotărise a face o manifestațiune pentru dreptul public al Bohemiei. Autoritățile austriace însă au oprit ori-ce fel de intruniri și organele siguranței publice erau pe aci să se încadre cu cei adu-

nați în presera acelei zile. De asemenea un banchet al Cehilor tineri din Praga a fost împărat cu forța și m'a lipsit mult, ca să se întempe părueli.

Locuitorul din Praga a dat următoarea publicațiune: 1) Gruparea omenilor pe strade, în piețele publice, precum și umblarea în sus și în jos în grupe este oprită. 2) Purțarea demonstrativă a colorilor și insignier, precum și arborarea de stindarde, cari nu reprezintă imperiul, s'au țera, sunt oprite. 3) Cine cală acest ordin, cade sub pedepsa prevădută în § 9 a legii din 5 Maiu 1869.

Guvernul — spune o soire telegrafică — este hotărît să estindă dispozițiunile escepționale nu numai asupra orașului Praga și a celor două cercuri din jur, ci și asupra altor cercuri. Afară de acestea s'au sistat funcțiunile curților cu jurăți și s'au oprit aparițiunea a trei foi boeme. Ziarele „Narodny Listy” și „Glas” sunt puse sub cenzură și trei ore înainte de aparițiune trebuie să fiă revădate de autoritate. Cu toate acestea însă Cehii tineri sunt decisi a continua lupta și aole diare oehice, cari sunt oprite în Praga, voru apăre în alte orașe. Din Briinn se telegrafiază, că Dr. Iuliu Greg, editorul ziarului „Narodny Listy” petrece acolo cu scop de a închiria o localitate pentru aparițiunea ziarului său la casă când în Praga n'ar mai pute apăre.

Se mai au unță din Praga, că 13 membri ai societății „Omladina” au fost prinși și dați pe mâna judecării. Ei sunt învinuiți, că au luat parte la demonstrațiunile contra monarhului. Liniște n'a fost turburată în cele din urmă 48 ore, der se asigură, că casa mele sucul pline de mișcă gata de a-și face „datoria” la ori-ce moment.

Majestatea Sa la B. Șebiuș.

(Cor esp. part. a „Gazetei Trans.”)
De lângă Crișul negru, Sept. 1893.

Onorată Redacțiune! Deși în detaliu nu vă potu relata despre decursul festivităților, ce s'au făcut în onoarea Majestății Sale la B. Șebiuș in 9 l. c., totuși cred, că nu va fi fără interes pentru On. cititori ai prețitei „Gazete”, dacă vou comunică atâta câtă știe și cât am vădută. Orașul B. Șebiuș, — în parte covârșitor românesc, cu împrejurim pitoresci, — era în ziua din ziua trecută împodobit, și stradele principale cu mulțime de lampice în diferite colori prin iluminare electrică. Nu sunt destul de dibaciu spre a vă pute desorie cu amănuntul grandioasă iluminare. Observă numai, că și delurile mai înalte din jurul oșului era illuminate contele Wenkheim, a cărui oșpe a fost Majestatea Sa, pentru s'era a dispus să se aprindă o sută orgii de lemne tarinate cu petrolu, cari au produs mare lumina!

Palatul în care petrece Majestatea Sa, d'ună exterior simplu și micu, d'erdin acestu incident d'un arangamentu prienciar, plante esotice etc. era precum și celelalte curți dominale, în cari petrece înaltă suită, încuierată cu ghirlande de stejăru. Arcul triumfal la mijloc de drum unde a trecut Majestatea Sa dela gară era frumos făcut în forma unei porțe triumfale din oreng de stejăru. Susu de ambele părți și laterale între frunze erau aședate câte 2 tablouri de vre-o 2 metri înălțime, reprezentând ingeniul Ungariei cu coroana pe cap și marca țării în mână, în mijloc bustul Majestății Sale din bronz. Unica sală de așteptare dela gară însă era strafornată pentru această ocaziune. Nici nu trebuie să spun, că întregu orașul și drumul de ambele laturi era plin de steguri unguresci și numai pe reședință era stegul negru-galben cu pajara împertăscă.

Sâmbăta, in 9 Septembrie, încă pe la 8 ore a. m. se adunau deputațiile la gară, înălții demnitari bisericesci P. S. S. Loth Ioan Meșian și Mihail Pavel stănd lângă olaltă cu precizie, 2 episcopi catolici de cea parte cu preoții lor, cari atăt ei, cât și prelații lor au conversa cu ei noștri; ministru Wekerle, Lud. Tisza și Fejérváry, comand de corp Waldstetten dela Timișoara și mulți alți magnați îmbrăcați în scumpe d'erna frumoșe îmbrăcăminte unguresci. Ministrul Wekerle pe peronă conversa vioiu pe rând cu toți demnitarii bisericesci și politici. La 8 1/2 ore sosi trenul cu Maj. Sa. La vorbirea de bineventare a fișagalului, Maj. Sa răspunde scurtă, apoi dând mâna cu consule Wekheim, cu prelații noștri și cu catolici, precum și cu câțiva magnați, urcă în trăsură curții cu ministru-prec., precedat de bandierul poporului român din lot și de două trasuri, porniră către oraș, urmăr patru trasuri de curte, apoi ale magnaților și prelaților, cari pezeoră pe Majestatea Sa până la reședință. Astăzi peronă, câtă mai ales la urcarea la trăsură, Majestatea Sa a fost înu admirat de Românii noștri, cari covârșiau pe Unguri relativ puțin. Se va fi convins Majestatea Sa, că acestu țipăt este și va fi cu toate stărtările maghiarilor, curat românesc.

In ziua următoare a armată primă oficială a deputațiilor. Intra acestea așla o deputațiune a clerului român gr. cat. din diecesa Oradea-mari, constatătoare de 16 fruntași din cleru în frunte cu episcopul Mihail Pavel; și alta deputațiune de partea clerului român gr. or., constatătoare din vre-o 38 fruntași din cleru în frunte cu episcopul Ioan Meșian.

La vorbirea P. S. Sale Episcopul Pavel, Majestatea Sa își esprima dorința ca cetățenii patriei, fără deosebire de religiu și de limbă, în strinsă unire și înțelegere imprumutată să se buore de

Până-n fundu elu o scurgea,
Nici de sete nu-i trecea,
După alta porunceă.
Cătu acolo zăboia
Trei buți mari de vinu golia
De banu nu mai pomenea;
Ba când Ana banu cerea
Peste față o lovia
Și vinu roșu totu cerea.
Anița s'a supăratu,
Pole d'albe-a sufultatu,
Cisme negre-a încălțatu
Și la Iovu-a alergatu.
Unde Iovu o vedea
Cătră densa, că dicea:
Tu Aniță
Crișmăriță,
Spune-mi dreptu și-adeveratu,
La mine de ce-ai intratu?
Ori vinulu țis-a gătatu,
Ori ai adusu banu de datu
Ori alt-ceva s'a ntēmplatu?
Der Anița, că dicea:
— Iovule măria-ta
Banu nu am adusu de datu
Der vinulu mi-s'a gătatu,
Că de-aser' din scăpătatu
Unu salău greu mi-a picatu;

De când la mine-a venit
Trei buți de vinu mi-a golit,
Nici unu banu nu mi-a plătit;
Și-nă cere să mai bea
Rău bănuțu nu vré să dea;
Spune-mi dōmne, ce să facu,
Cu-acelu bețiv blăstemat!
Unde Iovu-o audia
Tōtă puterea-i peria
Ba de slabu abia grăia:
Tu Aniță
Crișmăriță,
Spune-mi tu făptura lui
C'ala-i omu dracului!
Ea atuncea începea:
— Iovule, Măria ta,
De trei palme-i latu în frunte
Și nu prea vorbesce multe;
Apoi uitătura lui
Tocma ca și-a lupului,
Că se uită pe sub gene
De și Dumnia-ta te-ai teme!
Nu bea vinulu cum se bea
Cu cupa și cu felea,
Cum ilu bea totă lumea;
Ci elu bea vinulu cu vadra,
Prinde vadra de o tōrtă
Și-o rēstōrnă totă-odată;

Ia pita cătu e de lată
Și-o îmbucă totă odată.
Mustetele-i-su ca la racu
Și le'nodă după capu,
Face nodulu cătu pumnulu
Răcnesce ca și ursulu,
De bubue pământulu
Și-ți e grōză de dēnsulu!
Impērate, ochii lui
Ca și mura câmpului,
Care-i cōptă la rēcore
Și nu-i pālita de sōre,
Care-i cōptă la pământu
Și nu-i ajunsă de vēntu!
Apoi, Dōmne, față lui,
Ca și spuma laptelui;
E albuțu, cam roșcovanu
Și sēmēnă-a a căpitanu.
In trupū e ca și-o cātană,
In față, ca și-o icōnă
Și se uită ca o dōmnă!

IV

Unde Iovu audia
Tōtă puterea-i peria
Măciucă pēru-i suia,
Și de slabu abia grăia:
— Tu Aniță

Crișmăriță!
Rogu-te pe Dumnezeu
Și te juru pe capulu tău,
Să nu-i spui, unde sedu eu!
Elu e Gruia lui Novacu,
Care țera mi-a prădatu,
De trei-ori Turci a tăiatu
Și-a intratu în Tērigradu;
E fecioru ca tatălu sēu
Bate-mi-l'ar Dumnezeu!
Că e limbă novăcēscă
Sēmēnță de cea drăcēscă
Der dă-i vinu cătu va potu
De banu nu-i mai pomeni,
Dēc'a căde la beție
Vino tu de-mi spune mie,
Că de-lu vei putē mbēta,
Bună plată-i căpēta!

V

Anița
Crișmăriță
Cătră casă se ducea,
Cum acasă, că sosea
Și Gruia o vedea
Cătră densa așa dicea:
— Unde-ai fostu cățea bēta

nefacerea păcii, ale înaintării și ale bună-tărei, — căci, dize Majestatea Sa, precum de-o parte vorbele goale, un șovinism esențial și demonstrații de stradă condamnabile stau departe de adevărul patriotic, așa de altă parte este datorită patriotică, ce o pretinde adevărul interesului cetățenilor statului, ca buna înțelegere între naționalități, precum și respectul față de legile constituționale ale țării, să fie și în această ținută, ca pretendenți, cu îngrijire cultivate și asigurate.

La vorbirea P. S. Sale Episcopului Mețianu, Majestatea Sa răspunde, că bucurându-se de grația și binevoitorul său sprijin, dă speranță de altă parte, ca și ei, adică membrii deputației în frunte cu P. S. Sa, prin influența ce o au „voră ține pe credincioși departe de acele agitații periculoase, care în unele ținuturi țințoșă a reduce poporul, pentru-că fiă-care naționalitate are dăruința a susține buna înțelegere cu celelalte naționalități“.

După aceste, Majestatea Sa a mai atârnat puțin de vorbă cu P. S. Sa Episcopului Mețianu și cu 9 membri din deputație.

Majestatea Sa a mai petrecut după aceasta încă o zi în Beroș Șebiuș, adică până Marți în 12 Septembrie n., când apoi s'a departat.

Crișanul.

Deputațiunea clerului român gr. cat. oradan și Majestatea Sa.

După primirea oficială a deputațiunii clerului gr. cat. al diecesei Oradiei mari și după rostirea răspunsului prealabil, au fost prezenți Majestatei Sale de către P. S. Sa Episcopul Pavel și membrii deputațiunii. Cu această ocaziune monarhul a convins cu cei mai mulți dintre ei, adresându-le diferite întrebări în limba maghiară. Despre această conversație primim următorul raport de la un martor ocular:

După ce Majestatea Sa și-a terminat alocuțiunea oficială, se apropiă către Escelența Sa Mihail Pavel și cu cordialitate surprinzătoare îl întreabă: Sciu că ai suferit mult? — Da, Majestate, și acum sufer, deoarece ofensarea nu m'a atinsă nu mai pe mine, ci întregul clerul și pe toți credincioșii mei, deși n'am dat privilegii la aceea! — Nu, Nu, răspunde Majestatea Sa. — Te vei întoarce la Oradea? — Da, Majestate, până acuma nu am ținut de consultă, dăr nici n'am putut să mă întorc, deoarece mi-au distrus (megrongolták) reședința, și acum o reparăz.

La aceste răspunde Majestatea Sa cu sdrăbitorul cuvânt: gyalázat (infamia).

După aceste Escelența Sa presentă

pe Reverendisimul Dr. Augustin Luran; érá Luran dize: Da, Majestate! Eu sunt directorul acelu institut, care l'a fundat pentru Români gloriosul străbun predecesorul Majestatei Voștre, Leopold II-lea, care instituit asemenea a fost espus demonstrațiilor și tare a fost distruș. — Da, observă Majestatea Sa, Leopold II-lea, cum s'os acelu institut, am fost acolo. Adusu s'a deja în ordine? — Întru cât n'a permis scurțimea timpului de, și deja băeții se pot adăposti într'insul.

Majestatea Sa grăsece apoi către Ioan Pop, protopopul Șimandului: Protopopul acestui cerou ești? — Nu, Majestate! eu sunt protopopul Șimandului, — Ai mulți credincioși? — Da, Majestate!

Cătră preotul din Gurba, Vasile Zeiros, dize: Și d-ta ești protopop? — Da, Majestate! eu sunt protopop emerit și de presentă preot în Gurba.

Cătră Ioan Papp, protopop și preot în Boosig: Și d-ta ești protopop? — Nu, Majestate! eu sunt Ioan Buteanu, directorul gimn. din Beiuș. — Câți studeși aveți? — 360 au fost, Majestate! însuși în anul scol. trecut. — Frumos, frumos. — Completă e gimnaziul? — Da, Majestate! dela anul 1853. — De multă există? — La acesta întrebare răspunde Preasânța Sa Episcopul: Dela anul 1829. — Bine învață școlarii? — Da, Majestate! mei vortos de când din liberalitatea Escelenței Sale arhiepiscopului nostru s'a înființat internat. — Există internat? — Da, există! — Forte frumos, observă Majestatea Sa. — Corespundătoare e localitatea? — Da Majestate, mai vortos de când Escelența Sa arhiepiscopului nostru l'a mărit încă odată pe atâta pe cât fusese mai n'ainte, astfel, că ați corăspunde pe deplin cerințelor moderne. — Așa i forte frumos, observă Majestatea Sa.

A întreatu apoi Majestatea Sa. că calificați sunt profesorii. — La acesta răspunde Escelența Sa Domnul Episcop: Da, Majestate! aci prezentez pe: Coriolan Ardeleanu și Vasiliu Dumbrava profesori aprobați. — La care universitate s'au aprobat profesorii? — Coriolan Ardeleanu răspunde: la universitatea din Budapesta; érá Vasiliu Dumbrava: la universitatea din Clușiu.

În fine Escelența Sa presentă pe Georgiu Papp, preot al diecesei oradane, fost profesor la gimnaziul din Beiușiu.

Procesul de presă al „Tribunei“.

În 12 Septembrie n. s'a pertractat înaintea curții cu jurați din Clușiu procesul de presă al „Tribunei“. Acușati erau domni Eugen Brote, Septimiu Albini, I. Russu-Șirianul, Alesandru Dordea și Andreiu Balteșu, dintre cari d-nul Eugen Brote, petrecându în străinătate, nu s'a prezentat.

Pricina acestui nou proces de presă a fost un articol corespondență publicat în Nr. 226 din 1892 al „Tribunei“. Titlul articolului era „Reprivire politică“, datat din Bănat, în care se face o reprivire asupra suferințelor, ce le îndurau Românii în trecut dela nobilii maghiari, suferințe, cari se repetă și azi din partea guvernului și a organelor publice maghiare contra Românilor.

Procurorul suprem a sfat de bine a incrimina acest articol, în care se cuprind cele mai sfinte adevăruri, și a oțat la Clușiu pe banca acușatorilor întreg personalul redacțiunii „Tribunei“ pe motiv, că neafându-se autorul, redacții toți sunt vinovați la publicarea articolului.

Pertractarea abia s'a putut începe pe la orele 10. Președinte: Szász Bela, juți votați: Becsek și Reinhold; acușator public: Dr. Lázár Aurel (de origine română, dăr ați renegat); talmaci: Dr. Lehman. Ca apărători ai acușatorilor figurau d-nii: Miloș Stefanovici, Dr. Vanovici (advocați slovaci) Dr. Stef. Popu dela Arad.

După ce s'a sfirșit cu procedura dovedilor, procurorul Lázár și-a ținut vorbirea de acușă, în care s'a încercat să arate, că în articolul incriminat se cuprind agitațiune la ură contra națiunii maghiare. Cu ton îngâmfat el a cerut dela jurați să pronunțe asupra acușatorilor verdict de condamnare, adică să-i dea pe mâna justiției.

După-ce procurorul și-a sfirșit vorbirea de acușă, au urmat pe rând vorbiri de apărare. Cel dintâu a vorbit Dr. Miloș Stefanovici pentru Andreiu Balteșu. Într'un discurs rostit cu multă foș, oratori și din punct de vedere politic de o însemnătate deosebită, d-lu Stefanovici a nimicit cu succes toate aserțiunile mincinoșe și argumente false ale procurorului Lázár. Acusatul Septimiu Albini de asemenea a vorbit cu multă efect. Acusatul Russu-Șirianul într'o vorbire de 1½ oră a scărmanat curentul bolnav și primejdios de care sunt stăpâniți astăzi Ungurii și a arătat asupra greșelii ce față ei, când cred, că prin întemnițări vor pute rezolva chestiunea română. Apărătorul Dr. Vanovici și mai ales Dr. St. Popu și-au ținut pledoariile lor cu multă demnitate, arătându pe larg cum însuși guvernul calcă legile și provocă în țară nemulțumire și amărăciune.

Au urmat replica procurorului și duplicile apărătorilor, după-ce jurații s'au retras, ca să aducă verdict. Verdictul acesta, se înțelege, este verdict de condamnare, pe baza căruia tribunalul a pronunțat la orele 3 din noapte următoarea sentință: Andreiu Balteșu este condamnat la 1 lună închisore de stat și 30 fl. amendă; Russu Șirianul la 2 luni închisore de stat și 50 fl. amendă; Septimiu Albini la 3 luni închisore de stat și 100 fl. amendă; Alesandru Dordea la 1½ zile închisore de stat și 20 fl. amendă. Cu toții la oțaltă sunt condamnați a purta cheltuelile procesului în sumă de 170 fl. și 74 er., apoi de a publica în limba statului sentința în ziarul „Tribuna“.

Acușatii fiind nemulțumiți au insinuat nulitate.

SCIRILE ȚILEI.

— 4 (16) Septembrie.

Din Oradea-mare ni-se scrie: „Învățătorul din Niru-Adon, d-lu G. B. Vanou, este suspendat sub cuvânt, că nu e cântăreț bun. Poporul sumătat, de sigur că nu de către amicii numelui învățător și ai școlii române, în nepriceperea sa a cerut dela Consistorul din Oradea, ca pe G. B. Vanou să-l suspendeze, ceea ce s'a și făcut.“ — Soirea acesta ne surprinde mult, deoarece scim, că învățătorul Vanou s'a distins prin zelul său național, prin energia și hărnicia sa. Cum se pte, ca Consistoriul să nu țină seama de capacitatea lui ca învățător, dovedită în timp de 4 ani? Avem noi așa prisos mare de învățători harnici, ca să ne putem lipsi de ei numai pentru-că nu sunt și cântăreți?

—x—

Spaima păcatului. Nu e și lăsată de Dumnezeu în care se nu oțim în foile ungușor, cele mai miserabile minciuni despre „reșcoala Valahilor“. „Magyar Hirap“ de ați aduce scirea, că pe drumul de țară dintre Poiana (de Arieș) și Ghirișu, pe când calăsa fișpanului mergea la gara din Ghirișu înaintea Mariei Sale, un „Valah“ a sărit dintr'un cocouruz de lângă drum, și a strigat visitiului: „Dumnezeu tēu, hoțu de Ungur, îndată de toți în cap“. „Țărăniul valah — dize numita foiă — voi să lovesc pe visitiu, când acesta pușcă în aer. La sunetul pușcături ei din cocouruz o întrégă bandă de valah, luându în gonă calăsa, dăr n'au ajuns'o. Din cauza acesta fișpanul Bethlen și fișgabirul Domokos au ordonat strictă cercetare și probabil, că se va aședa miliția prin satele valah.“ — De, și cu minciuna se pte face trebă — până odată!

—x—

Tinerimea academică rom. din Brașov invită la petrecerea cu dans, ce se va arangia Joi în 9 (21) Sept. 1893, în sala hotelului Central Nr. 1 Începutul la 8

— În vecin după lumină!
— Spune-mi drept și-adeverat
De când aici am intrat
Incă nu te-am întreat
Din ce neam te-ai ridicat?
— Mei Gruia lui Novacu,
Spuneți-oiu adevărat,
Eu sunt flōre de pe mare
Bagu voinicii la prinsōre!
Dăr Gruia voiosu rida
Și Aniței răspunde:
— Stau cu tine, mândră flōre,
Până mână în prândul mare
Și nu mă tem de prinsōre!

VI

Gruia bea, se veselia,
La Dumneșeu se gândia
Și de ban nu pomenia.
Când beția mi-lu prindea
La pământ ilu doboră
Apoi ér se ridica
Și din gard în gard ambia
Până'n urmă nimeri
Pe țermurea Dunării,
Pe marginele apii;
Și acolo cum cădea
Unu somn greu ilu cuprindea.
Unde Iovu așia

Îndată Turci trimetea,
Trei sute de Turci bărbați
Pe Gruia să-lu lege'n lanțu.

Pe-unu drum verde părăsit
Cu trosotă acoperit
Mergeau Turcii lanțu și danțu
Pe Gruia să-lu lege'n lanțu.
Când la Gruia ajungea
Pêrul Gruiei se clătia
Că vântul ilu cam bătea;
Și Turcii, cari ilu vedeau
Toți în Dunăre săreau,
Că de Gruia frică-aveau.
Iovu din curte-i zări
Și cătră ei așa vorbi:
— Turciloru, vitejiloru,
Turciloru, voiniciloru,
Dintre voi de s'a afla,
De s'a afla care-va,
Ca să lege pe Gruia,
Mare cinste-a căpeta:
Cu funea cea de mētasē
Impletită'n cinc și'n șese,
Ca mâna prin cotu de grōsă
Sē-lu stringă până la osă;

VII

Abia Iovu a sfirșit

Și etă că s'a ivit
Unu Turcu urit și bētrān
Cu barba de pēru pāgan;
Elu pe Gruia l'a legat
Cum durmea Gruia beatu,
Cu trei sfōre de mētasē
Impletite'n cinc și'n șese
Ca mâna Gruiei de grōsă
Și l'au strinsu până la osē.

Când bētrānulu ilu lega
Gruia se cam desbēta
Cătră ei se întorcea
Și din gură le dīcea:
— Dēcă vieța mi-o luați
În Dunăre m'aruncați,
Că Dunărea-i de-omeniă
M'a duce la Orăștie
Ca fetele să mē scie;
Că fetele de m'or scie
Pēru galbinu voru despleti
Și pe mine m'or jeli!
Dăr Turcii voioși rīdeau
Și cătră Gruia dīceau,
Amaru ilu batjocoriau:
— Mei Gruia lui Novacu,
Sciu ce-am hotăritu la sfat
Te-om duce la Tērigradu
De minune la'mpēratu!

VIII

Când în Tērigradu mergea
Unde Iovu mi-lu vedea
Tōtă puterea-i peria
Pēru'n capu 'i se suia
Și de slabu abia grāia:
— Cum nu-ți e Gruie rușine
Unu viteazu mare ca tine
Sē vii robu legat la mine?
Spune-mi, Gruie adevărat
Că de când te-ai apucat
Tu căți Turci ai prăpădit,
Câte fete-ai bētrānit,
Și orașe-ai pustiit?

Dăr Gruia din capu clătia
Și cătră Iovu dīcea:
Sē-ți spun drept și-adeverat
De când am intrat
Eu căți Turci și-am prăpădit
Și orașe-am pustiit,
Și fete am bētrānit?
Nici nu sciu atāta scie,
Ca să-ți pot da sēmă ție
Dăr și-oiu spune cu dreptul
Sē nu-mi vatāmu sufletul:
Dunărea-i o apă mare
Mi-am făcutu pe ea cărare,

ore s'era. Intrarea: de persoană 1 fl. v. a. Pentru familia (de 4 pers.) 2 fl. Studenții 50 cr. Bilete se pot procura numai pe baza invitației, la librăria Nicolae I. Ciurcu și s'era la casă. Venitul curat este destinat pentru fondul studenților români s'erați.

—x—

Concert. Cumcă talentul împreună cu diligența întotdeauna își are rezultatul dorit, ne-a dovedit-o concertul surorilor pianiste Else și Gretchen Krumel, cari alături au dat al doilea concert al lor în sala dela Nr. 1. Este de admirat, că așa tinere fete de 13 și 15 ani, s'au aibă o tehnică și dexteritate atât de mare, der ce e mai frumos e tactul, care îl țin și care la piesele „All'unisono“, contopiau tonurile amânduror pianuri într'unul. Piese ce le-au executat au fost alese clasice și predarea lor elegantă. D. n. Mark Krause, violina; A. Machold, violina; Fr. Klink, viola și I. Ulbrich, violoncelul, cari și-au dat concursul la concert, și-au executat Quarteturile de Beethoven și Mozart escelent. Concertul a fost bineșoră ceretat.

—x—

Concerte. Bilete pentru concertul distinselor violoniste d'șora Irena de Bremberg se pot căpeta în librăria Zeidner; concertul se va da în 5 Octomvre st. n. în sala hotelului Central Nr. 1. — Concertul d'șorei Konopassek dela conservatorul de muzică din Lipsa, anunțat pe ziua de 21 Septemvre n. c. este amănat pe 2 Octomvre n. c. Concertul se va ține de asemenea în sala hotelului Central Nr. 1.

—x—

Musica militară va cânta mâne pe promenada de jos. Inceputul la 11^{1/2} ore a. m. Programul este următor: 1. Tyrner: „Ungarischer marsch“ 2. Strauss: Ouvertură la opereta „Prinz Methusalem“. 3. Ivanovici: „La bella Romaine“ vals. 4. Wagner: Musica de nuntă și cântecul miresei din opera „Lohengrin“. 5. Bayer: Dansul florăreselor din baletul „Rouge et noir“. 6. Donizetti: Finale din opera „Lucia di Lammermoor“.

L i t e r a t u r ă .

Cărți didactice.

Spre întrebuințarea în școle populare.

În ajunul începerii anului școlar 1893/94 ne luăm voiă a recomanda atenției D-loră învățători spre folosire în școle, următoarele cărți didactice apărute în editura Librăriei I. Ciurcu în Brașov și aprobate de ministeriu ung. și de mai multe autorități și Reuniuni confes. ale noastre:

1. Abecedarul de *Mai mulți prietini ai școlii*. Prețul unui exemplar legat 20 cr. În decursul de 4 ani, de când a apărut acest Abecedar, s'au trecut deja 3 edi-

ții de câte 20,000 exemplare, în total d'era 60,000. Acesta e o probă dintre cele mai eolante, că Abecedarul acesta s'au trecut într'un timp relativ mai bine decât ori care din cele existente, er presa s'au pronunțat foarte favorabil despre el. Editura încă n'a cruțat nimic în privința ac'asta.

2. A doua carte de cetire de *Mai mulți prietini ai școlii*, leg. 28 cr. În decursul de 3 ani s'au trecut deja 3 ediții de câte 10,000 exemplare, în total 30,000 esempl. Cartea ac'asta e o succesiune naturală a Abecedarului Prietinelor. Elementul descriptiv din Abecedar fiind prea greu pentru anul primă de școlă, s'au luat, considerare numai în Cartea a doua. Acesta se p'ote observa și în cele mai multe și mai răspândite Abecedare germane. Deol lipsa elementului descriptiv nu se p'ote lua ca scădere, ci ca avantaj față de alte Abecedare. Limbajul din aceste două cărți încă întrece cu mult limbajul din cele mai multe alte dela noi cărți de natura ac'asta. Ambele aprobate de Ministeriu și de mai multe autorități confesionale ale noastre.

3. *Geografia și Istoria patriei cu elemente din Geografia și Istoria universală*, ambele de I. Darius. Cea dintăiu 30 cr., a doua 20 cr. Ambele apărute în ediții nouă corectate și îmbunătățite în toate privințele și aprobate de Ministeriu și de cele mai multe autorități confesionale ale noastre. Aceste două cărți ași trecut de cele mai bune și mai răspândite printre cele existente.

4. *Elemente de fizică* de I. Darius, prețul leg. 30 cr. Ediția nouă corectată și îmbunătățită. În scurtă timp s'au trecut două ediții destul de mari, e aprobată de Ministeriu și de unele autorități confesionale.

5. *Gramatica limbii românești* de I. Darius. În decursul de 4 ani au apărut deja 3 ediții destul de mari. Gramatica ac'asta e cea mai răspândită printre gramaticile existente, dovadă, că e și mai bună decât celelalte.

6. *Abecedarul pentru învățarea limbii maghiare* de *Francisc Koos* și I. Darius, leg. 20 cr. În doi ani s'au trecut aproape 20,000 exemplare. E aprobată de Ministeriu și de unele autorități confesionale.

7. *Istoria biblică* de *George Ludu* și I. Darius, leg. 30 cr. În doi ani au apărut deja 2 ediții de câte 10,000 exemplare. E cea mai bună din cele existente și aprobată de Venerabilele Consistore din Arad și Caransebeș.

8. *Geometria* de *Domțiu Dogariu* și I. Darius, prețul 20 cr. Prin aparițiunea acestei geometrii s'au făcut bune servicii școlii primare, fiind singura carte de felul ac'asta la noi, cești de dinc'oc.

9. *Aritmetica* Partea I, cu numerii dela 1—20, și Partea II cu numerii dela 1—100 de *Dom. Dogariu* și I. Darius, făc'are parte câte 15 cr. E cea mai răspân-

dită între Aritmetici și aprobată de Ministeriu și de autoritățile noastre confesionale.

10. *Elemente din bibliă și din Istoria bisericăscă pentru școlile populare* de *Iosif Aron*, prețul 30 cr. E'tă o carte tare de lipsă și de multă așteptată de D-nii învățători. Până aci cu mari greutate își făceau învățătorii preparațiunile din Istoria bisericăscă, din feliurite manuale destinate pentru Institute mai înalte de învățământ. Acum înlesnirea e foarte mare. Intreg materialul cuprins în ac'astă carte este espus mai ales în biografii și arangiat conform cerințelor normativului școlar.

X.

CURA DE APĂ, de preotul *Kneipp*, publicată în edițiuni de sute de mii exemplare mai în toate limbile europene, a apărut într'egă și în limba română. Ea constă din 22 fascicule și costă volumul complet 3 lei. Editura librăriei *Ignatz Hertz* în București; se p'ote procura înes și dela librăria Ciurcu în Brașov pe lângă prețul de 1 fl. 50 cr. Ac'astă carte prea folosită e multă mai bine cunoscută, decât s'au aibă lipsă de vre-o recomandare. Ar fi de dorit, ca ea să nu lipsescă nici dintr'o comună românească. Escelenta metodă de cură a preotului Kneipp p'ote să fie de neprețuit ajutor pentru poporul nostru; de aceea aragem deosebită atențiune a preoților și învățătorilor noștri asupra acestei cărți de netăgăduită valoare.

La începutul anului școlar.

Răsboiu! Răsboiu general! Revoluție pe într'egă linia, în totă puterea cuvântului! Cum răsboiu? Unde? Cine să bată? D'or nu se bată er Turcii cu Muscalii! Mare minune! D'er ce fel de răsboiu, să fiă? Soldații să preumblă, manevrăză, glonțele nu sboră, săbiile nu sunt roșii, tunurile nu bubuesc, sânge nu curge. Așa d'er minciuni, scornituri și nimicuri mai mult.

Cu totă ac'astea răsboiu în totă forma! După un armistițiu de 2 luni și ceva, lupta crâncenă să începe eră. Răsboiul e general pe totă linia în totă lumea. D'er uude și cum să întâmplă, de lumea nu șie nimic? Elu nu să întâmplă pe câmp în vederea tuturor, oi între zidurile unor fortărețe puternice ale omenirei: în școle. Aci este câmpul de bătăe! — A, acum înțeleg! Să începe un nou an școlar, un nou an de bătăe și torturi pentru copii din partea învățătorilor lor! — Nu e adevărat! Departe dela ei lucrul ac'asta!

Soldații cei viteji în lupta ce să începe, sunt copii de școlă. Armele sunt revizite lor; vițelul cu muniția sunt trăistule lor; pușoa și sabia, — condeiul, creionul; escadronul, e clasa sa; câmpul de bătăe — e totă ce vede, e lumea largă și isbenda — e înaintarea omenirei.

„Acum sunt gata!“ strigă cu curagiu

micul soldățel. Adio mamă! Rămăi ferice, ferice să te găsească. Trămbița a sunat. S'au dat alarma! E semnul de răsboiu! Adio! Eu plec! — Adio! răspunde scumpa lui mamă, depun'nd un sărut dulce pe fața lui nevinovată, d'er cam îngândurată! „Ai curagiu, p'ortă-te bine, nu-mi fă rușine!“ — Nu mamă, nici odată! Ai să vești cum am să mă p'ort! o asigură cu hotărere micul ostaș...

Plecă, intră în oște împreună cu alții „străbăt'ndu potecile satelor și șgometosele strade ale orașelor, merg'ndu de-alungul mărilor și al lacurilor, cand sub arșita unui s'ore dogoritor, cand prin negură; în b'aroi prin țerile străbătute de canaluri, călări prin câmpiile întinse, cu sania prin ținuturile troiene de zăpadă; prin văi și pe deluri; prin păduri și p'ar suindu-se pe cărările singuraticie ale munților; singuri s'au mai mulți împreună, toți cu oarșile în mână, îmbrăcați în mii de feluri, vorbind mii de limbi; din cele din urmă școli ale Rusiei, ca și perdue prin zăpedi, până la școlile Arabiei umbrite de palmieri. Mii și milioane, toți merg să învețe, într'o sută de chipuri deosebite, d'er cam aceleași lucruri. Închipuesc-ți acelu furnicar de copii a o sută de popore, acea ne mărginită mișcare din care face ori ce copil parte și gândește-te, că d'ecă ar înceta acea mișcare, omenirea ar recăde în barbaria. o'aci ac'astă mișcare e însuși progresul, speranța și fala lumii“ (*). Gălăgia de pe strade a încetat. Liniște pretutind. Tăcerea e adâncă. Numai comandantul vorbește escadronului său și imparte soldaților de d'ei, ordinea de luptă.

Ore în contra cui au să lupte ei? În contra ignoranței, împotriva întunerecului. Aceștia sunt cei doi dușmani puternici și neîmpăcați, împotriva cărora au să lupte aceste tinere și brave armate ale omenirei! În răsboiul ac'asta milioane și milioane au luptat, luptă și vor lupta, d'er lupta e perpetuă și nu șie când se va deoida.

Comandanții dibaci ai regimentelor de luptă — învățătorii de toate gradele și feliurile, după-oc au postat pe fiă-care soldat la postul său, fac un semn — sfânta cruce, d'ic un: „D'omne ajută!“ apoi dau signalul de luptă. În liniște și cu mult tactul strategiei lupta să începe, lupta crâncenă d'apoi. Comandanții imbrăbătează, creierii soldaților d'it'eză și mâinile lucrăză. Frumosa luptă, liniștită și măr'ată! Sângele nu curge, d'er sudori să vedă destule, dovadă, că dușmanul e puternic și greu de învins. Să ridică pe un moment stégul de pace, ca cu puteri renoite să se p'otă începe lupta eră. În modul ac'asta să

*) Edmund de Amicis: Cuore, „Ce simte inima copiilor!“ tradus românesc de Clelia Bruzsesi, București, Librăria Socec, 1893, pe care o recomandă cu căldură spre procurare fiă-cărui învățător.

Chiar și poduri mi-am făcut
De-am trecut pe unde-am vrut,
Apoi și mai după-aceea
Mi-am făcut o puntea
Trecui cu tata pe ea;
Am trecut ca pe uscat
De tot pe Turci am călcat,
Nici un pic nu m'am udat;
N'ai tu perii pe capul tău
Căți voinici am tăiat eu!

Iovu unde-lă auđia
Totă puterea-i peria
P'eru'n cap 'i se suia
Și de slabă abia grăia:
— Pe tine te-oiu însura
Pe Vineri dimineța;
Ți-oiu da fune nevasta,
Cunună-ți va fi furca:
Inima goronului
Din fața pământului;
Chemătorii
Ți-oră fi corbii,
Nănașele
Vrăbiile,
Nănașii
Pițigașii
Și s'orele
Ciorle!

Unde Gruia-lă auđia
Cătră Iovu-așa d'icea:
— D'or n'o lăsat Dumneđu
Să fiă pe gândul tău
Să piără limbă creștinăscă,
Cum se spune românească,
Pentru o limbă păgânească
Care se d'ice turcescă!

IX

Apoi pe Gruia l'a dus
Cătu pe jos, mai mult pe sus
În temnița cea mai rea
Unde n'a fost rob în ea
Pân'a vintu acum Gruia.
De funii îl deslegară
Și în fieră-lă infundară,
Tot în fiere
Până'n șele
Și în lanț până'n grumază;
L'au întors cu fața'n jos
Și spre spate că i-au pus
O p'etră mare și grea,
Care nouă măji tragea;
Apoi pe p'etră ședea
Și pe Gruia-lă străjuia,
Nouă-deci și cincă de Turci
Groși ca nise butuci.

X

D'er Novac se tot gândea
Și în mintea lui d'icea:
Ore unde-a mers Gruia?
Apoi er se mai gândea
Armele și-le gătea.
Un cal sprinten ușurel
Lumea se mira de el.
Apoi Novac se pornea
Să caute pe Gruia,
P'un drum verde p'ărsit
De troscot acoperit.
Când fu la loc
La mijloc,
La mijlocul drumului
Un corb mândru a aflat
De moș Novac învățat.
Unde Novac îl vedea
Cătră el așa d'icea:
Alele puiț de corb!
Tu nu ești bun de lucrat,
D'er ești bun de sburat;
Du-te 'neungiuță țera
Până-i afla pe Gruia,
Că eu bine te-oiu ține,
Carne de Turcu vei mânca
Sânge roș de Turcu vei bea!

Corbu'n aer se lua,
Totă țera 'ncungiura
Și pe Gruia îl afla
Pe țermurii Dunării
În fundul temniții.
La roștee se ducea
Pe ele se slobođia
Croncănind
Și corbăind.
Unde Gruia-lă auđia
Cătră el așa d'icea:
Du-te corbu la focul
Și nu-mi mânca norocul,
Că n'o lăsat Dumneđu
Să mănăci tu trupul meu,
Și să beai sângele meu!
D'er corbul se cam ciudea
Și cătră Gruia d'icea:
— Nu mă lasă Dumneđu
Să mănăci eu trupul tău
Și se beau sângele tău;
D'er m'a trimis tatăl tău
Să vedă de Gruia-lă său.
Gruia cum îl auđia,
Cătră corb așa d'icea:
— Mă, corbule, f'etul meu,
Să-ți ajute Dumneđu,
Du-te'ntr'o cântălăria

urmăză și de și, anu de anu, veou de veou. Cătu va dura lupta acésta, scie numai Dumneșeu sfântul.

Marele poetu alu Francoiei, Victoru Hugo dize, că: „Invetătorii sunt singura armată, pe care o recunoșce civilizația”. Frumôsă și harnică armată are civilizația! Și trebuie, că acésta armată e cea mai bine vechută de lume, cea mai bine întreținută. — Aș! Iluziuni! Gândiri deșerte. Muncă și sacrificiu neîntrerupt, dotațiune slabă, vedă puțină și oonsiderația și mai puțină: ecă icôna tristă și posemorită a aceluia, care stă în fruntea tinerimei și care e numit, pare-oă ironice, mentorul tinerimei, luminătorul poporului, apostolul omenirei.

Dér tôte la o parte! Unu lucru e curat, ca lumina sôrelui. Invetătorul sciind și simțind dilaic, că viața sa e unu șirt întreg de necasuri și sacrificii și că chie-marea lui e unu apostolat, merge cu fruntea senină și cu pași măreți prin lumea întrégă „vêrsându lumină în urma lui” și desprețuind tôte necasurile, privațiunile și durerile ce 'i le pricinuesce lumea ingrată din afară. Lumea sa internă prețuesce mai mult, decât cea din-afară; consciința sa curată și nepătată l-l rêsplătesce de ajuns și-i oferă destulă forță spre a puté purta cu demnitate crucea, pe care i-o dă a o purta idealul sêu: Dascălul celu mare alu nêmurilor pe pământ.

„Disciplinéză-ți déră bine armata ce-ți este incredințată; însufă-ți curagiu și putere, învață-o sê manueze bine arma: *cuventul și lumina adevêrului*; desfășură apoi stégul dreptății, prevede-l cu emblema creștinismului și a națiunei tale. Declară apoi resbelu întunerecului și ignoranței; începe cu multă strategie atacul; luptă cu devotament și în curându vei eși învingător, dându ast-felă libertate și lumină generațiunilor încătușate în întunerec.”

I. Dariu.

POVEȚE.

Mijlocu pentru a feri de vermî pomii și fructele lor. Agricultorii din Florida spun, că decă batem cuie în pom, prin acésta îi ferim atâtu pe ei, cât și fructele lor în contra vermilor. Unu diaru din New-Jork dize, că în fiă-care pomu trebuie sê se bată 6 cuie și adaugă, că prin acéstu mijlocu putem scuti pomii și pomele cu tôte siguranța în contra vermilor. Elu esplică lucrul așa, că cuiele bătute în pom, venind în atingere cu suculu, se ruginesc, se oxidéză. Prin ruginirea sêu oxidațiunea acésta, se forméză amoniac, care pêtunde în tôte părțile arborelui și acéstei impregiurări este a se mulțumi apoi, că pomul

bătutu cu cuie, rêmâne scutitu de vermî împreună cu fructele lui.

Vindecarea rosăturilor dela picioare.

De multe ori, din causă că mulți omeni pörtă încălțăminte prea strîmtă și ciorapi groși, sê jupóie pielea și se fac răni fôrte dureróse. Unu mijlocu fôrte lesnicosu și siguru de vindecare este următorul: Se ia unu ou, care după ce se sparge în doué îi se scóte găbenușul și albușul, avêndu însê deosebită băgare de sémă ca sê rêmăie intactă pelița cea, care desparte cója oului de albuș și găbenuș, acésta se ia (pelița) și se aplică pe locul unde este rana, cu partea interióră, care este umedă. Aci ea se lasă până se usucă, după care se pôte trage ciorapul. — Efectul este plăcutu, fiindu rëcoritor, și pelița stă lipită până la vindecarea totală a ranei. De s'ar întempla sê cađă înainte de vindecare, se repeté tratamentul cu unu altu ou.

Calea spre înavuțire.

de I. Dariu.

4. Muncă și străduință.

(Urmare)

Traiul nostru atêrnă de muncă. Munca e legea vieții. Prin ea se împing omenii și popórele înainte spre progres. Pentru cei mai mulți omeni munca e o necesitate dîlnică. Desfrênarea și lenea, nu munca și cumpêtarea sunt blásteme pentru om. Desfrênarea și lenea rodú vieța omului, ca și rugina ferul, ca și cariul lemnul. Munca și cumpêtarea înveselesce inima tuturor, dá vieții unu luci, ce nu lasă sê se pună pe vieța noastră rugina peirei, rugina morții înainte de vreme. Sê mi-se dea voie ca printr'o istorisire din vechime, sê dau icôna vieții lucrátore și a celei peticute în trândăvia.

Anume se spune, că între ascultătorii lui Hilel, înțeleptul invetător alu fiilor lui Israel, era unu cu numele Sabot, căruia nu-i plăcea lucrul la nimicu, ci era cu totul datu lenevirei, trândăviei. Hilel însê voia cu ori ce preț sê facă și din tinerul acesta om de muncă, om iubitor de invetatură. Spre scopul acesta Hilel îl duse afară în valea Hinon de lângă Ierusalim. Aci se afla unu lac cu apă stătută și puturosă, cu lighióne urite în ea și acoperit de mușchi și alte bureni urite de apă. Ajungêndu aci, Hilel își puse jos toiagul sêu și dize: „Aci sê ne odihnim puțin, după atâta drum!” Sabot, mirându-se, dize: Cum sê ne odihnim tocmai

aici, în acéstu locu puturos? Nu simți, invetaturule, ce aburi otrăvicioși și puturoși se ridică din acelu lac?”

— „Așa e, fêtul meu, tu ai dreptate”, rêsponse Hilel, „apa acésta puturosă sémână cu sufletul omului lenes. Cine e acela, căruia sê-i placă a peticce în vecinătatea ei?”

După aceea Hilel duse pe Sabot la o țarină pustă, în care creșeau numai spin și scăeți, cari acopereau și innecau sémênțele și rodurile folositoare. Apoi rădimat de toiagul sêu dize: „Veți acéstu ogor are pământ bun și ar puté produce tot felul de bucate folositoare. Elu însê a rêmăsu nelucrat și părăginit. De aceea acum creșcu pe elu numai spin și plante otrăvicioșe, printre cari își fac cuiburi șerpilor și șopârlele. Adine-ori vêduși sufletul, acum veți și *viața lenesului*.”

Atunci rușinea și căința îl cuprinde pe Sabot și dize: „Invetaturule, de ce m'ai adus în acéste locuri sterpe și triste? Ele sunt icôna rêsbnătore a sufletului și a trupului meu.” Hilel îi rêsponse: „De aceea te-am adus, că tu n'ai vrutu sê cređi vorbelor mele, și am cercat sê vedu, ore nu cum-va glasul firii va puté pêtunde în fundul inimei tale.” Sabot care nu era unu tineru tocmai de totu stricat, ci mai multu rêtăcit ca și fiul celu rêtăcit din Evangeliă, apucă cu respectu mâna vrednicului sêu invetator, o duse la inimă și sârutându-o dize: „Ai isbitu, bunul meu invetator; fâgăduesc că de aci încolo, Sabot nu va mai fi celu-ce a fost!”

— „Așa sê fiă!” dize Hilel. Și din lenesul Sabot s'a făcut unu om muncitor și străduitor.

După ce Hilel s'a incredințat, că Sabot s'a îndreptat întru tôte, îl conduse într'o vale frumôsă lângă unu riu, ale cărui unde limpedi, ca cristalul, se strêcorau în cotituri plăcute printre pomii roditori, printre liveți cu flori și printre tufșuri cu umbre dese și rëcoritoare. „Veți”, dize invetatoru mișcat până în adêncul sufletului sêu, cătră Sabot ce era tare încântat de privelisea acésta „*aci este icôna vieții muncitore! Natura, care te-a deșteptat la lucru, îți rêsplătesce acum, căci n'ai fostu surdu la glasul ei. Ține minte, că „Viața e lucru!” și cine-și iubesc viața, sê nu pêtă timpul înzadară, căci timpul e vietă!*”

O, căți Saboți de acéștia nu se află în lume! Și căți Hileli nu-și sparg capul cu ei spre a-i îndrepta pe calea muncii și a străduinței! Fierea în totu locul și în totu timpul

arată la fiă-care icôna omului lenes și trândav și a celui muncitor și străduitor. Soboți, părăsiți lenea și trândăvia, ascultați de Hileli voștri, fiți muncitori și cumpetați, și firea vê va rêsplăti cu îmbelșugare!

(Va urma.)

Apa rece și colera.

Preotul Kneipp, care s'a făcut atâtu de renumit prin metoda sa de cură cu apă, găsesce, că apa rece pôte fi unu puternic mijloc de vindecare și în contra colerei. Etă ce povețe dá elu în privința acésta:

Spre a se asigura în contra inundațiunilor, dize Kneipp, omenii ridică diguri și reguléză riurile. Când arde o pădure se sapă șanțuri spre a opri întinderea elementului mistuitor. Unu asttelu de dig și de șanț în contra colerei, acéstu dușmanu teribil alu omenirei, este apa. Ea ne întăresce și ne scapă de dușmanu.

La coleră domnesce principiul: Cine pôte sê asude curêndu, e scapat. Cine nu ajunge sê asude tare, e pierdut.

Odată am fostu chemat la mieđul noptii la o biată servitor. Avusesse deja de doué ori vêsături și diaree peste măsură. Medicu nu era la îndemână. Servitorea vrea sê se împărtășescă, sê se prepare de morțe. Ea dizea, că nu va scăpa de acésta bolă grozavă.

Picioarele și mânilor erau reci ca ghița; fața palidă, ochii întrați în fundul capului. Am încercatú îndată sê-i producú sudor, dela cari credeam, că depindea morțea și vieța.

S'au adus repede doué cearceafuri gróse. Am pus sê le móiă în apă caldă, sê le stórcă și, indoite, sê le pună pe pieptul și abdomenul servitorei. Mai înteu s'a pus de desuptu o cârpă muiată în oțetu fierbinte. Apoi a fostu acoperit cu doué plapome gróse.

Căldura a pêtunsu iute în corp. După 20 de minute curgeau picături de sudor de pe obraz. Am pus sê se mai móiă odată cearceafurile în apă fierbinte.

În scurtu timpu crampele au încetat, și n'au mai urmat vêsături. Totodată s'a dat bolnavei o cêșcă de ceai cu lapte fôrte caldu. Pacienta a asudat bine și a fostu scapată.

În timpul reconvalenței trebuie sê se facă unu cês pe și comprese pe corpul bine acoperit.

Intercalamú aici doué observațiuni:

Adă penă și hârtiă
Călămărú din care scrie
C'ăș dori carte a scrie;
Dér ce n'a spune cartea
Spune tu tătucului
Spune tu cu gura ta,
Care-i gândul Turcului,
Că pe Vineri diminêta
Imi vorú de fune nevasta,
De cunună
Furcă bună,
Inima goronului
Din fața pământului,
Chemătorii
Vorú fi corbii,
Și ciórele
Sócrele,
Pițigușii,
Nănașii,
Vrăbiile
Nunele.

XI

Corbu-n aerú se suia
Și din aripi fâlfăia,
Pénă, hârtiă, ducea
Êr Gruia când le vedea
Cătră Turci așa dizea:

Turcilorú
Voinicilorú
Deslegați-mi voi stânga
Că drepta nu-ți cuteza
Că-i aprópe sabia
Și vê temeți vietă.
Nici stânga nu-i slobodía,
Dér Gruia se svêrcolea
Din fiere se slobodía
Și-ncepú carte a scrie
Cu necasú și cu mânie;
Serie-n mijlocu totú necasuri
Êr mânia pe de laturí,
Apoi cele cornurele
Le umplu cu lăcrêmele,
Și nici n'o pecetlulia
Fără corbului o da,
Corbu-n vêtú se slobodía
Și la Novacú o ducea.
Cum acasă cá sosia
Pe ferêstră se punea,
La Novacú lumin' ardea,
Și Novacú cartea cetia
Și-atâta se mânia
Cătú cartea-n usă-arunca.
Corbulú din gură grăia:
Lasă cina la Domnulú
Și cuțitulú la foculú

Că-ți potopescú feciorulú;
Că Vineri diminêta
Iorú da fune nevasta,
Și cunună
Furcă bună:
Inima Goronului
Din fața pământului,
Chemătorii
I-orú fi corbii,
Êr ciórele
Sócrele,
Vrăbiile
Nunele,
Pițigușii
Nănașii!
Apoi bêtrânulú Novacú
Armele și le-a luatú
Și s'a dusú totú cu grăbire
Pân' a datú de-o mânăstire.
Elu în'untru se băga
Lui Dumneșeu se ruga:
Dómne, Dumneșeulú meu
Ajută-mi pe gândulú meu,
Sê-mi mai scotú feciorulú meu.
Și-apoi iute, câtú gândesci,
Țipă hainele domnesci
Și-mbracă călugăresci
Și-și făcú barbă de călți

De ajungea până-n genunchi.
În Țerigradú se băga
Unde Turcii sfatú ținea,
La Turci binețe le da:
— Bună dîua, Turcilorú,
Turcilorú, voinicilorú!
Unu robú de-aveți de perđare
Nu l'ați face de vênđare?
Că-decá voi mi-l'ați da
Bucurosú l'ași cumpêra
Și bine vi-l'ași plăti,
De trei ori l'ași cumpâni
De trei-ori cu gălbinei,
De trei-ori cu tálerei,
Și de-i robulú tinerelú
L'ași invêta diecelú,
Că la vreme de slăbiă
N'am pe nime sê mă ție
Și mi-a fi spre-ajutorie;
Ba de n'ar avé capú greu
L'ași invêta totú mereu
Sô rêmână-n loculú meu!
Déră Turcii se codeau
Și lui Novacú rêspondeau:
— „Hei, mă, moșu călugărescú
Cu barba de pêrú oiescú,
Noi pe Gruia nu ți-omú da
Că și noi l'omú sci-nvêta!

A V I S Ū !

Am onore a aduce la cunoștința On. Publică, că am arangiat în localitățile mezzanine a stabilimentului meu, un **despărțământ grandios de COVORE și PERDELE**. Principiul de care mă conduc este a oferi mărfuri de prima calitate cu prețurile cele mai moderate.

Perdele monopol cu fire de metal țesute calitate durabilă diferite culori moderne 1 ferăstră = 2 părți fl. **1.90**
Perdele Tunis recomandabile, noutate 1 ferăstră = 2 părți „ **3.60**
Portiere-Chenille, foarte durabilă calitate, țesută tare, desene și culori frumoase: 1 ferăstră = 2 părți. „ **6.—**
Perdele de lână și axminster dupla un asortiment mare de **Perdele (spitren)** albe și creme per ferăstră 2 părți **90** cr. fl. **1.10, 1.60, 2.— 2.80, 3.40.**
Novități in stores Guipures și „Aplicațion“ perdele.
Vitrage de spălat, metru **12, 15, 20, 22, 28** cr.
Monopol garnitura, constă din 2 coperte de pat și 1 de masă, mari, calitate, bună laolaltă „ **3.—**
Gobelin garnitură, în deseneurile cele mai nouă „ **6.—**
Chenille garnitur, achiziție ocazională, completă „ **8.—**
Garniture de lână calitate bună, și modern lucrate
Plapome Peluche în culori brilante, brodate cu aur foarte recomandabile.

Departament special pentru covore de padiment.
Covore-manila foarte durabile per metru, **34** cr. **40** cr. **50** cr.
Tapestry-covore, calitate bună, per metru fl. **1.35**
Covore Cocos în ori și ce lățime.
 Mare asortiment de **Tapestry Veleurs** și covore **Axminster** în **tote dimensiunile.**
Paravane de pat prima tapestry per bucată fl. **1.25 1.80.**
Cantitate mare de strujituri Cocos à **13** cr. **16** cr. **18** cr. **26** cr. **30** cr. bucată.

Covore de economii.

Sortimentul de calitate bună pentru strapațu:

200	ctm.	lungă	130	ctm.	lată	fl.	2.40
215	„	„	150	„	„	„	3.—
250	„	„	175	„	„	„	4.25
315	„	„	215	„	„	„	6.25
340	„	„	260	„	„	„	8.40

Paravane de pat, bucată fl. **— .80**
Coperte de flanelă, moi, culore frumoasă, de mărime mari „ **3.25**
Lambriquins foarte frumos executate „ **1.50**
 Calitate mai grea, țesătura de peluche (imitație Smirna) fl. **2.60 — 3**

Strae de pėru de Cămilă calitate foarte bună, cenuș, și drap văpsite cu bordure frumoase 210 cmt. lungă. 110 ctm. lat bucată **fl. 3.50**

Covore de salon Tapestry 250 ctm. lăței, 370 ctm. lung. Des-nurile cele mai noue persiane foarte durabilă. **Eftină de totu fl. 25.—**

Casa de mărfuri : C. LESSNER,

VIENA, VI Mariahilferstrasse Nr. 83.

suteran, parterre, mezzanin, și I etage.

La cerere se trimittă în provincie, mostre, jurnale ilustrate gratis și franco.

Neapărat de lipsă pentru făcare familia este **Caféua-Malz a lui Kathreiner Kneipp** cu gustu de cafea bone

Acesta este avantajos că pōte inlocui caféua amestecată u cichorie oferându o cafea hrănitore și gustosă, un escelent surogat la cafea. De recomandat pentru femei, copii și bolnavi. Pădiți-ve de imitația.

Se află în totu locul. 31-53.) 1/2 Kilo 25 cr.

Cheque-Conto la postă Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDITU ȘI DE ECONOMII „ALBINA“ FILIALA BRAȘOVU,

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

primesc depuneră spre fructificare pe lângă 4 1/2 % și plătesce însași darea de venitū pentru ele.

Escomptează cambii cu interese dela 5 1/2 în sus;
 Acordă împrumuturi pe ipotece, până la jumătate a valōrei lorū cu 6 %;
 Lombardează efecte și monete, acordându 85 % din valōrea de curs, și
 Giuvaerii și mărfuri acordandū 2/3—3/4 a valōrei lorū ca împrumutū, cu procente dela 5 1/2 în sus,

Cumperă și vinde efecte. Valute și devise cōtate la bursele din Budapesta, Viena și Bucuresci după cursulū țilei, recomandându mai alesu pentru plasări de capitalii diferitele efecte române, cari pe lângă cea mai mare asigurantă ofer unū produsū de peste 5 %, și cari se află totdeauna de vëndare la cassa institutului în Brașovū;

Efectuesce sub cele mai ieftine condițiuni plăți și încassări și eliberează asemnate asupra tuturorū piețelorū, mai ales din România;

Rescumperă fără nici o detragere cupōne, le escomptează naintea scadenței lorū și cumperă cu cele mai bune prețuri cupōne dela efecte române;

Ingrigesce in comisiune ori și ce transacția ajutată fiindu de legăturile ce le intrține cu firme de rangul primū în Budapesta, Viena și Bucuresci, de a putea servi clientelei sale in ceu mai culant și folositorū modū;

Dă cu chiriă magazine și locuri de depou pe teritoriulū seu alătura cu gara reg. ung. de stat și legatū cu acesta cu două căli ferate, Strada Gării Nro 45, și in fine

Face asigurări asupra vieței omului, ca reprezentantă a societății de asigurare „EQUITABLE“ din New-York, după condițiunile avantajose ale acestei societăți, in tote combinațiunile.

Biroul: piața, țirgulū botelorū Nr. 22, etagiulū I.

Ōre de oficiu: 1/2 8—1/2 2, ōre de cassă: 8—1. 44—*

Schimbare de locuință.

Am onore a aduce la cunoștința on. publică că **Salonulū meu de frisatū și rasū dela 30 Augustū a. c. l'am strămutatū**

in Strada Porții Nr. 48, in casa d-lui Franciscū Papp.

Piacsa câștigată in decursū de mai multī ani in Paris și Viena mă pune in poziție de a coresponde tuturorū recerintelorū. Imi permitū încă a observa că localulū cel mare și frumosū lam arangiatū in modulū cel mai elegantū.

On parle français

8-3

Mathias Kovács friser.

Englisch spoken

Dintre tote hărtiile pentru țigaretē este recunoscută de cea mai bună hărtia de țigaretē veritabilă franțuzescă

„Le Gloria“

fabricațiunea d-lorū **JOSIFU BARDOU & FILS** in PERPIGNAN—PARIS.

60 medalii de aurū, 16 diplome de onore mari, 20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hărtia, care in fineță și bunătate întrece tote celelalte hărtii de cigarete ce esistă.

„Le Gloria“ este numai atunci veritabilă, decă fiă-care cărticică pōrtă firma IOSIFU BARDOU & FILS.

„Le Gloria“ se efectuează cu marginele netede seu crestate (perforate.)

„Le Gloria“ se efectuează și ca tuburi și adecă intr'o calitate neintrecută de fină.

„Le Gloria“ este de căpētatū in Brașovū la tote marchetăniile și baccăniile en-gros, precum și la fiă-care debitantū mai bunū de tutunū.

31-53

Indată ce vedem simptomele bolii: vârsături, eșire multă, etc., să culcăm în pat pe bolnav. Să-i dăm să bea ceva cald. Dacă piciorii sunt reci, pacientul să fie bine acoperit. În tot cazul să se caute a se produce nădușeli.

Până nu trece totul, să luăm sâmba la mâncare și băutură. Mâncare puțină și ușoară, o supă slabă, lapte cald.

Să nu se sperie cineva de coloră. Să te spelli dimineața și seara pe piept și pe corp și să mănânci pe rând mai multe bobe de piper.

Cum a isgonit Dumneșu pe dracul din cer?

(Snová.)

Se știe, că de când cu hăul, când lumea nu era încă plămuită, trăia și dracul în cer. Aici el îl slujia pe Dumneșu, făcându-i cele de lipsă. Când l'a băgat Domnul ca slujitor, i-a spus lui, că până atunci îl va ține în împărăția sa cerească, până când va asculta de el și nu va călca în oada a 12-a diu fundul cerului.

Dracul nu i-a călcat de loc porunca și nu ar fi pășit — Dămine ferește — în ohilia oprită. De aceea Dumneșu îl iubia mult, căci pe lângă, că era slugă oredinoasă, mai era și isteț, lucru mare.

Dér dela o vreme i-se urî și Atot-puternicului de hău și hotărî să facă o altă ume mai frumoasă. În cele șapte zile, câtă a fost el pogorit din ceruri, — căci într-o săptămână a făcut el cer și pământ și pe omeni, nu dora că n'ar fi putut găta mai de vreme, dér bagsă așa a creștut înțelepciunea sa potriviala mai bună — dracul se furișă în oada din fundul palatului dumneșescu, vrându să vedă, ce scumpătate va fi acolo, de a oprită Domnul să calce în ea.

Pe o masă găsi el o carte mare, în care stetea scrisă înțelepciunea lui Dumneșu. Vădând acesta, dracul se puse să otească și oeti, curios cum era el, șapte zile într'una pe nemăncate și nebeute. În lăcomia sa, ca să se facă și el Atot-puternic, uită, că se apropie timpul când Atot-puternicul se va sui din nou la cer — și Dumneșu îl află oetind: Atunci el îl alungă pe drac din împărăția cerească, blastemându-l cu cuvintele:

Nichipercea să te cheme, satană; necurată să fi, impelitată Scaraonț, ucigă-te toca și ucigă-te crucea!

Și grăind ast-feld, Domnul îl isgoni pe drac din cer.

Satana vădând, că Dumneșu nu-l mai iubesc, s'a hotărît să și răsbune, înșelându-i pe omeni din Paradis, pe cari Atot-puternicul îi iubia, ca pe niște fi

De aceea el se schimbă în șerpe și se furișă la Eva și o înduplecă să mănec

din mărul cel oprit. Femeia, cum o ea slabă de ânger, a păcătuită împreună cu soțul ei, cu Adam.

Vădând acesta Dumneșu, s'a făcut foc de mână și i-a isgonit pe păcătoși din looul fericeii.

Dér nicl Ucigă-lu-toca nu scapă cu fața curată, oi voindu Domnul să-lu pe-depsescă, a chiamat pe sfântul Ilie la sine, poruncindu-i să caute pretutind pe Neouratul și unde-lu va țări să-lu lovescă cu foc și cu trăsnet.

Sfântul ascultă, își prinse calul său alb la căruță și se luă după încornurat.

Nichipercea vădând para de foc prin vâzduh, se ascunse într-o peșteră Sfântul Ilie însă îl ajunse și îl fulgeră. Trăsnetul așa mi-lu isbi pe Ucigă-lu orucea de tare, încât îl cufundă adânc în țărână, până în mijlocul pământului. Aici dracul se opri și încep să verse foc din el. Și vârsă, nene, și ér vârsă, până când aprinse un foc mare, mare. Aici se aședă el de aci înainte, negrindu-se cu totul de fum, ér lăcașul lui s'a numit iad.

Câte-odată se mai încercă el să se urce pe pământ, ca să ispitescă pe omeni, pe cari din tot sufletul îi uresce, dér atunci sfântul Ilie își înhamă calul la căruță și ținându într-o mână hăturile, ér în cealaltă fulgerile, plécă după el ca să-l isgonescă la looul ce i se cuvine, în iad.

Impelitatului, nu-i vorbă, nu-i prea place acest lucru și el încercă să se scutescă de răsbunarea lui Dumneșu, ascundându se după cai, boi și alte animale, pe cari sfântul Ilie adeseori le trăsnesce, voindu să-l nimerescă pe afurisitul Scaraonț.

Ferit-Vă deci, omeni buni, să roștiți în timp de vijelă numele dracului, căci atunci el va veni la voi, ér trăsnetul, în drumul său spre drac, vă pôte fulgera!

(Auzită dela Toma Tampa) S. Pușcariu.

MULTE ȘI DE TOATE.

Un nou sfânt.

„Evenimentul“ din Iași spune, că în comuna Pipirigul din județul Neamț s'a ivit un nou sfânt. De prin Martie trecut, individul Ioan Rusu, de profesiune cioban, pretinde și spune la totă lumea, că el este în legătură cu toți sfinții din cer și chiar cu Dumneșu. Cu deosebire, el are convorbiri cu sf. George, Maica Domnului și sf. Ana, anunțându la toți cari vor să-l credea, că este trimis din cer pentru a pedepsi pe unii și a recompenza pe alții. Pe un biet popă, mai slab de ânger, l'a făcut să înnebunescă cu amenințările lui sinistre. Poporul de jos, de prin comunele meșie, pe unde dânsul propoveduesce, a ajuns să aibă o

deosebită încredere în el. Mai mult chiar raportul oficial, care constată, apariția acestui sfânt, dice, că renumele lui a trecut și în Austria.

Lumea din localitate și meșieșii din T.-Neamțului, convinși de puterea spirituală a lui Ioan Rusu, au hotărît să ridice în oinștea lui o biserică, pe un deal din câmpul Plotuna, unde sfântul locuesce.

Ar fi bine dice „Even.“ ca administrația să ia măsuri pentru internarea onor. sfânt, atinsu de mania reigiôsă, în spitalul de alienați dela Tg. Neamțului, predicile lui putându fi periculoase pentru liniștea locuitorilor.

Amorul unui urs.

Când o femeie vrea să arate caracterul cam necliplit al soțului ei dice: *bărbatul meu este un urs.*

Acesta se putea dice până aci, dér d'acum încolo, în urma celorl întemplate și pe care le vom istorisi mai la vale, nu se va mai puté spune.

Éta ce s'a întemplat la Malnate:

Mai acum câte-va zile un anume Ferrari Andrea, care de cât-va timp făcea un turcu în diferite orașe arătându lumei un urs foarte bine dresat se opri și la Malnate spre a da câte-va reprezentății.

Pe când făcea pe o piață să jöce ursul său, acesta din urmă zări o fată, — care în adevăr era de o frumșe rară — și luându în brațe i dadu o sărutare mai înfocată de cât ar fi putut-o da cel mai aprins îndrăgostit.

Oricine își pôte închipui ușor spaima sârmanei fete când fu sărutată de acea dihanie amorezată.

Dér un comisari de poliție care se afla pe aproape, îndată ce vădă acest lucru intenta procesul, nu ursului, ci îmblânșitorului de fere Ferrari, acuzându-l, că a lăsat lanțul de care era legat ursul, mai lung de cât se cerea prin regulament.

Un baron escentric.

În zilele acestea, spune diarul „Frankfurter Zeitung“ va sosi la cerul din Copenhaga cu lei săi celebrul baron rusu Firoks, ca să dea o reprezentăție.

El e moștenitorul unei averi de mai multe milioane de ruble, dér din pricina vieții sale aventurose pe care a dus-o, s'a oertat cu familia sa.

Baronul cutreeră lumea însoțit de un negru, de un lup, de două maimuțe, 2 lei, mai mulți câini și mai multe pasări din țările caldăroșe.

Baronul a fost directorul de circ, la Rostold, dér a câștigat atât de pușint încât a trebuit să și închișă circul.

După ce el a pășit o mulțime de aventuri în multe orașe europene a venit la Copenhaga unde trăsese de trei ani de zile.

Pe lei săi i-a băgat în grădina zoologică de acolo și adese-ori intră în colivia lor să vadă ce mai fac.

Baronul e căsătorit cu o ungurică de o rară frumșe.

Parabola orientală.

Un om mergea în Syria, ducându-și oăru de căpăstru. De odată i-se năzare animalului: se ridică în două picioare, spumegă și sburdă așa de tare, că stăpănu-său o lasă de temă și fuge. Zăresce la o mică distanță din drum, un isvor adânc, și cum aușia mereu nechiezatu furios al cămii, căuta o scăpare și cade în isvor: dér un copacel îi sprijină; se agață de el cu amândou mâinile, și se uită în toate părțile îngrijat. De-asupra lui e cămila grozavă, care nu-l lasă din ochi. În prăpastia un smeu, care desoide un gât construos și pare că-l așteptă oă să-l sfașie. Langă dânsul zăresce doi șoreci, unul alb, și celalalt negru, care rod pe rând și smulg rădăcina copacelui care-l sprijină. Nenorocitul rămâne înghețat de frică, ne mai vădând nicl un mijloc de scăpare. De odată descopere pe o rămurică, câte-va pöme, și îndată nu mai vede furia cămii, gâtul smelui, hârnicia grôznică a șorecilor. Intiude mâna spre fructe, le culege, și gustându-le uită temerile și pericollul său.

Increbi cine e acest nesimșitor, care pöte să uite așa de degraba un pericol de mörte. Află dér, prietino, că acest om ești tu. Smeul d-la isvor este prăpastia morții. Cămila, grijile vieții. Ești atârnat de copacel între viață și mörte. Cei doi șoreci, cari rod rădăcinile copacelui sunt ziua și noștea, și în această stare, fructele plăcerii te ispitesce. Uită grijile vieții, ameninșările morții, merul repede al zilelor și nopșilor, ca să cauți planta voluptății la marginea mormântului.

Căendarul săptămânei.		Răpöine.	
S. Septembrie.		are 30 zile.	
1893	Sörete	Căend. Gregorian	Sörete
Dum.	1	17 E. 17 Lambert	1
Lun.	2	18 Iosif Cup.	2
Măř.	3	19 Sazonia	3
Mercur.	4	20 Agapia	4
Joi.	5	21 Ap. Mateu	5
Viner.	6	22 Toma Linus	6
Sămb.	7	23 Tecla	7

El e Gruia lui Novacü Care-a-ntratü în Țerigradü, Țerigradulü l'a prădatü De trei-orî Turci a tăiatü; E feciorü ca tatälü său, Bate-mi-l'ar Dumneșu, Acea limbă novăcescă Sēmēntă de cea drăcescă!

Apoi bētrānulü Novacü Iute de-acolo s'a luatü De-alungulü orașului In cornulü piățului La curțile Iovului; Dēc'acolo d'ajungea Străjile nu-lü slobodja Māna-n busunarü băga Galbinä josü le arunca Și de locü cale-și făcea. Unde Iovulü mi-lü vedea Pēru 'n capü 'i se suia Și de slabü abia grāia: — Alele, cōcă bētrānă, — Cu barba albă de lānă, Spune-mi cum de-ai îndrāsnitü De la mine ai venitü? Dér moșulü se cam sfa

— Aușii o veste mare C'aveți un robü de pierdare, Veni să facü întrebare Nu l'ați face de vëndare? Că decumva vi-i de datü Mie-mi e de cumpēratü, Și bine vi-l'oiu plăti De trei orî l'oiu cumpāni De trei-orî cu gālbinei De trei-orî cu tālerei; Că, de-i robulü tinerelü L'ași invēta diecelü, Sē rēmānă-n loculü meu Sē rōge pe Dumneșu, Că la a mea bētrānie N'am pe nime să mē ție Și mi-a fi de-ajutorie!

Iovu-atuncea se-nholba Și cătrā Novacü dicea: — Ba, mē moșü călugărescü Cu barba de pēru oiescü, P'acela nu ți-l'oiu de, Nu-i de mănāstirea ta, Că e Gruia lui Novacü Corbii de l'ar fi māncatü; Că-i voinicü ca tatälü său, Bate mi-l'ar Dumneșu,

E de viță novăcescă Sēmēntă de cea drăcescă! Iovu nicl nu se gāndia Că chiar cu Novacü grāia Și cu elü trebă-și făcea, Decl, lui Novacü, mai dicea: Pe Vineri dimineța I-omü da fune nevasta De cunună Furca bună, Inima goronului Din fața pământului; Chemătorii I-orü fi corbii; Vrăbiile Nunele; Pițigușii Nānașii!

După ce Iovulü tăcea Novacü ērā incepea: — Dēcă nu mi-lü sloboditü Vē rogü să nu-lü potopiți Pānă nu l'oi spovedi.

Iovu-atunci amarü ridea Și cătrā Novacü dicea: Sci ce, moșü călugărescü, Cu barba de pēru oiescü?

Hai în casă, Șeși la mēsă, Sē bemü să ne veselimü De robü să nu mai vorbimü. Pare-mi bine c'am scāpatü De celü Gruie blēștatü, Cei în temniță legatü Și-i gata de spānduratü! Moșu-n casă, că intra Cu Iovu se ospēta Și de Dumneșu gāndia, Dér de robü nu pomenia. Când trei zile s'o 'mplinitü Iovu din graiu a grāitü: Ale, moșü călugărescü Cu barba de pēru oiescü, De trei zile De trei nopșii

De când mānci māncări dom- [nescl] Bei vinurü împērātescl, Jōcă-mi una să plātescl! Novacü nu multü se gāndia Și lui Iovu-i rēspundeä: Și de mörte l'oi gāti! Iovule, Māria Ta, Pān' acum ți-am datü cinșă.

Bursa de mărfuri din Budapesta.
din 13 Septembrie n. 1893.

Table with columns: Săminte, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chilgr., and various grain types like Grâu Bănățenesc, Orz, etc.

Bursa din București
din 13 Septembrie n. 1893.

Table with columns: Valori, C/100, and various financial instruments like Rentă română perpetuă, Banca Națion., etc.

Cursulă losurilor private
din 13 Septembrie n. 1893.

Table with columns: Cump., Vinde, and various commodities like Basilica, Credită, Clary 40 fl. m. c., etc.

Cântărit la gară cu 4 — cr. până la — cr., îngrășat cu ghindă dela.

Cursul la bursa din Viena.
Din 15 Septembrie 1893.

Table with columns: Cursul, and various exchange rates for gold, silver, and currencies like the Austrian crown and the London pound.

Cursul pieței Brașov.
Din 16 Septembrie 1893.

Table with columns: Cump., Vend., and various market prices for items like Banonote rom., Argint rom., etc.

RECTIFICARE. In foiletonul „Gazetei” de Dumineca trecută, 29 August v., pe pag 3, colona 2-a, s'a strecurat o erore de tipar, pe care ne grăbim a o îndrepta. Anume în șirul al 2 lea de sus, în locu de „Săceleni unguri”, se ce-tescă: numai Săceleni singuri aveau 591,200 capete de oi, etc.

Dr. Sterie N. Ciurcu
Viena, IX Pelikangasse 10.

Cabinetul de consultațiune cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena. Consultațiuni și prin corespondență.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Pentru institutul meu de băteți caută un absolvent de gimnasiu clasic, capabil de a prepara elevi din materiile cursului gimnasial inferior.

E. Arnold Craiova.

O calfa și un învățacel

se primesc numai decât în negoțătoria de băcănie (Specerei) a sub-scrișilor

Ioan Dușoiu și Fiu Brașov.

Convocare.

Pe baza hotărîrii adusă din adunarea membrilor fundatori, ținută în 8 Sept. a. c. st. n. în Baia-mare a înființându-li institut de credit „Gutinul”, cu totă onoarea venimă a ruga pe toți acționarii ca la adunarea constituantă a „Gutinului”, care se va ține pe baza legii comerciale art. XXXVII § 154 în 20 Sept. st. n. la 11 ore în cetatea Baia-mare la ospătaria principală, se se prezenteze ori în persoană ori prin plenipotențiat.

Tot-odată sunt rugați toți acei On. D-ni la cari din încredințarea membrilor fondatori li-s'a trimis „Prospecte” pentru înscriere de acțiuni, ca cel mai târziu pe 18 Sept. st. n. la totu casul și cu ori-ce rezultat se ne retrimiteți prospectele la adresa D. Michailu Lucaci casariu interimalu în Baia-mare, că așa adunarea convocată se se potă ține fără amânare.

Baia-mare (Nagybánya) 8 Septembrie st. n. 1893.

Mihailu Lucaci Gavrilu Barbulu casariu interimalu. directoru esecutiv. 228,3—4.

Nr. 523—1893.

Concurs.

La școlile centrale grănițerești din fostul regiment român I sunt de ocupat posturile de învățatori secundari din comunele Volla și Lisa ambele în comitatul Fărașului și Jina în comitatul Sibului.

Emolumentele împreunate cu unul fiă-carele din aceste posturi sunt 200 fl. anual apoi cvartir și lemne de foc.

Reflectanții au să-și subscernă petițiunile instruate conformu legilor în vigore și cu diploma de cvalificațiune docentală până 20 Septembrie st. n. a. c. la:

Comitetulă școlerul centrale grănițerești din fostul reg. rom. I

Sibiu în 10 Septembrie 1893. 225,2—2.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 8 Septembrie st. n. 1893

Table with columns: Măsură sau greutatea, Calitatea, Valuta austriacă, and various grain types like Grâu, Săcară, Orz, etc.

Tergul de rimători din Steinbruch.
La 11 Septembrie n. 1893

Starea rimătorilor a fost de 183,405 capete, la 12 Sept. au intrat 3179 capete și au eșit 1114, rămânendu la 13 Sept. un număr de 185,469 capete. — Se noteză marfa: ungușcă veche, grea dela — cr. până la — cr. marfă ungușcă tineră grea dela 43 1/2 — cr. până la 44 cr., de mijlocu dela 44 — cr. până la 45 cr. ușoră dela 46 cr. până la 48 — cr. Marfă țărănescă grea dela 42 — până la 43 — cr. de mijlocu dela 43 1/2 cr. până la 45 — cr. ușoră dela 46 — cr. până la 47 — cr. — Marfă de România Băkonu de grea dela — cr. până la — cr. transito mijloci grea dela — cr. până la — cr. insă transito ușoră dela — cr. până la — cr. transito dtto țepoșă grea dela — cr. până la — cr. transito mijloci dela — cr. până la — cr. Marfă sârbescă grea dela 41 — cr. până la 43 — cr. Transito mijloci grea dela 41 — cr. până la 42 — cr. transito ușoră de la 40 — cr. până la 41 1/2 cr. — Porcii îngrășați de unu anu dela — cr. până la — cr., îngrășați cu cucuruz dela — cr. până la — cr.

Că ți-am dîșu Măria Ta,
Dér mi-oiu mai schimba vorba:
Omă ce ești făr' norocă
Tu m'ai îndemnată să jocă,

La pământu ilu tăvălia,
Cu picioru-lu burdușia
De-a rostogolulă merea,
Tocma-n Cerna se opria.

Și lui Gruia o-a dată.
Gruia totă apa-o bea
Lanțulu de pe elu plesnia,
Temnița totă crepase.

Și cătră Gruia dîcea:
— Măi Gruia-a lui Novacă,
Lasă-mă nevătămată
Să ducă veste la-mpărată